

מסורת הש"ס

(א) [לעיל טז, א:] (ג) בַּרְסֵטָא יבִּי וְסִיגִי, (ד) [לעיל לט, א:] (ד) [נְסִיגִי מִיָּין], (ה) לַעֲלֵי כַבֵּי, סְפָסָהִם קָלָה, מִנְחֹת מֵאָל; (ו) כָּל־הַמִּקְוֹת אֵימָה מִמִּירָן, (ז) מִסּוּפָתָה שֶׁנֶּת פִּיָּה, (ח) מֵאֵן דְּרַגְסָה בְּנִגְמִי דִּילְמָה גְרַם הֵכָל לֹא שְׁמִיעַ לִיהַ לְרַב יוֹסֵף, (ט) מִיבֵּת לִיִּיִּה רַמּוֹ לְרִנְיָו יְהוּדָה הָלִוּי, (י) [נִעֲרִי בְרִיתוֹ ט, בְּמִשְׁנֵהִיו קְאָמְרִיעַן וְהָא בְרִיִּי הֵיאָה], (יג) [נִעֲרִי חוּסִי מִנְחֹת לֹא: דִּיִּה מִי קְאָמְר וְרִי מוֹרֵט בְּאוֹן אֶחָר], (ל) שֶׁסִּי אִיתָא חֶלֶל (מ) חֶלֶל, (נ) [נִעֲרִי יִתְרֵא אֲרִיסֹת בְּחוּסִי בִּיק קִטָּה, דִּיִּה הִכְרֵעָה],

מוסף רש"י

וראי מכללא מאי. וכי אמר ליה מכללא מאי גירשעתא איתא (ברכות יב.) מה לנו איזמית מכלל אי כפירות הא מהא כללא שפיר שמעין ומה יז לנו לגמנס כללז וז (וחולין צד.) כל מילי דמר. רבה נר חממי (ועיני כב.) מטיילין מבגד לבגד. להטיל ציזית מעלת יטן לטולע חש, ונמנחות מפרש טעמא דמלן דאסר (שם), ומדליקין מנר לנר. דמנחה (שם), והלכה כר"ש בגרידה. דלמר דנר שאין מחטיין מותר, ורש"י דקנעיד חרין והוי מולדה דמורש או צונה, ומשום דהילכתא כרב דאסורי גטילה הש"ס דר מהני תלה, נקטיניה כדאי דרדי (שם).

מוסף תוספות

א. הא (נ)כל מקום' קאמר. חוס' הלאש, 'כל מקום' משמע אפי' בברייתא. רמב"ן. ב. וא"ד יוחנן הלכה כסחם משנה, הלכך אע"ג דא"ר יוחנן בכל מקום הלכה כדברי המכריע, וסמכי' עלה, ודחי סתמא דמתני' מחמת מכריע כדקאמר 'כל מקום, הנימ' בשהכריעה במשנתיו, דאתאי הכריעה דמתני' ודחיא סתמא דמתני', אבל כשהכריעה הוא בברייתא לא דחי' סתמא דמתני' קמי' הכריעה בברייתא, דאם רבי שגאה סחם ולא הכריע, ר' חייא מניין לו. רמב"ן (ועי' מהרי"ס). ג. הלכך שמן עדיף. חוס' ביק קטן. ד"ה הכרעה. (ד.) כ"ל סיל' פלגא כמר ופלגא כמר. חוס' ביק קטן. ד"ה הכרעה. ה. וס"ל כוחי' לגמרי, וכן בכל מקום שאם תנא אחד יסבור כתנא אחר, לא יקרא בכך מכריע. חוס' ביק קטן. ד"ה הכרעה. ו. כלומר, תלמיד אתה, ואין זו הכרעה כדאמר, ר"ע תלמיד היה, והנ' הזה מצ"ל דור שני, דהיינו נמי תלמיד, אלא. חוס' ביק קטן. ד"ה הכרעה. א. [ד.]כן היה המעשה. חוס' ביק קטן. ד"ה הכרעה. ב. דהא אסורי גזירה נשנית יו"ט למחר נכנס ומזיע. חוס' הלאש. ט. דברייתא איורי ביו"ט כדקתני מעשה במרחץ בב"ב שפקקו נקביו מעירי"ט, אלאא ביו"ט ושבת אסורי כאחר. חוס' הלאש.

הדר ציה רבי עקיבא. כדאמרין בפירקין דלעיל (דף כט.). לשון מכריע מכביד מטה קף מלאוים ומכריע את שכנגדו. כגון הכא בחמין אסור השתא הוה ליה ר' שמעון דממיר בחמין יחיד בנקוס שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף המשקולת שהרי ר' יהודה עס רבי מאיר שוים לאיסור וצונון מותר הוי ליה ר' מאיר צונון יחיד בנקוס שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף המשקולת: ה"מ. דא"ר יוחנן הלכה כדברי המכריע במכריע במשנה כי ההיא דמטלניות: **כעין פניו.** כלומר כל אבר בפני עצמו: **רוחץ כסן כל גופו.** ביחד אלא שמשיר אבר אחד: **איסיציה כל פניו** וילכא לשנויי כעין פניו ידיו ורגליו דהא כל גופו יחד קאמר חוץ מאבר אחד: **א"ל רב יוסף לאצוי.** משום ראש לאצוי צבית רבה נר נחמני שהיה רגלש קודם לרב יוסף ומת היה שואלו רב יוסף איך היה בראשו נוהג: **מי עזיד כשמעטיה דרב.** כהא מילתא דרחיצה: **מאי סנעי ליה.** שטיה דהש"ס פרכא ליה: **לא שמיע ליה.** (לרבה הא מיוצתא משום הכי מספקא ליה לרב יוסף ברבה דדילמא עזיד מספקא ליה לרב יוסף: **הא ודאי עזיד.** רבה ככל מילי דרב: **כחומרי דרב הוה עזיד.** נר מהני תלת חומרי אצל כקולו דרב איכא דלא עזיד והא קולא היא ודילמא לא עזיד: **שפקו נקציו.** שלא יא' חמימותו: **רוחץ צו מיד.** ואין לרין להמתין כדכי שיעשה. ל"א שפקו נקציו אותן נקצים שמרחץ מתחמם על ידיהן שאור ניקסת מבחון מתחמיו (ו)לוי"ה ועיקר. רוחץ צו מיד שהרי לא נתחמם בשנת אצל בשנת לא שהרי גזרו על הרחיצה: **ומשטטף צניס החיון.** שלפני המרחץ ולא בתוך המרחץ שלא יאמרו רוחץ הוא כדאמרן דאסרו ואת הרחיצה אצל הזיעה התיירו. והיאך היא זיעה עומד או יושב צצית המרחץ ואינו נותן מיס עליו והוא מתחמם ומזיע: **מחופין בנסרים.** ולא היו לריכין לחוש שמה נתחממו בשנת מחומו של מרחץ: **הסחילו לאסור.** את הזיעה: **אמצטאום.** בתי מרחץ גדולים: **מטיל כסן.** מהלך צמוק לפי דרכו ולא להזיע: **ואינו חושש.** שמה יאמרו מזיע הוא ואע"ג דאסרו את הזיעה: **מאי עוצרי עזירה.** דקאמר לעיל שאסרו זיעה על ידיהן: **אסרו לטן את החמין.** לגמרי: **ועדיין היו רוחצין בחמין.** שהוחמו מצע"י: **שאין הדנר עומד.** שלא היו צינור יכולין לקבל מתוך שאסרו להם את הכל: **בנקומה עומדת.** לאיסור: כי

כירה פרק שלישי שבת

מ.

דילמא ה"מ במתני' אבל בברייתא לא. *אע"ג דלא קאמר במשנתיו^(א) הכא משמע דאין הלכה כמותו משום דסתם מתני' דלא כוותיה^(ב): ה**לכה בדברי המכריע.** הכרעה כגון קולי מטלניות שר"א ור"י הזכירו בפירוש דצצריהם מוכן ושאינו מוכן דהיינו תלכו במגוד והניחו אחורי

הדלת שגילו דצצריהם שיש סכרא לחלק צייניהם אלא שנראה להם דסוף סוף אין לחלק צייניהם לכך הוי ר' עקיבא שמחלק צייניהם מכריע וכן ר' יהודה הוי מכריע דר' שמעון ור"מ הזכירו דצצריהם חמין וזונן והכרעה שלישית דלא הויא הכרעה הוי כי ההיא דפ"ק דפסחים (דף כה.) חצית של יין של תרומה שנעמאה צ"ש אומרים משפך^(ג) וצ"ה אומר תיעשה זילוף אמר ר' ישמעאל בר' יוסי אני אכריע בדההה משפך^(ה) הכל וצצית מעשה זילוף אמרו לו אין הכרעה שלישית מכרעת משום דלא הזכירו צ"ש וצ"ה דצצריהם צית וסדה ולא גילו שיש סכרא לחלק צין צית לשדה חשיב לה הכרעה שלישית ולא כפירוש הקונטרס דפירש הסם דטעמיייהו דצ"ש לא משום תקל' אלא מטעם אחר כמו משום ריחא אלא משום דלא הזכירו דצצריהם צית וסדה כדפי' וה"ה דהוה מלי למימר ליה דאין הכרעת תלמיד הכרעה כדאמר הכא אלא ברותא אמרו דאפי' לא היה תלמיד אינה הכרעה והא דתנן בצרכות (דף מג.) צ"ש אומרים מצרך על השמן ואח"כ מצרך על ההדס וצ"ה אומרים מצרך על ההדס ואח"כ על השמן א"ר גמליאל אני אכריע שמן זכינו לריחו וחינו לסכתו הדס לריחו וחינו לסכתו לא זכינו! וא"ר יוחנן הלכה כדברי המכריע פרי"ת הסם דהויא כהכרעה שכלל הש"ס ולא נהירא דלא הויא הכרעה אלא! כדפי' והסם אינו אלא מפרש טעמא דצית שמאי^(ו) ורש"י פי' אין הכרע שלישית מכרעת מתני' הכרע' דור שלישי כמו ר' ישמעאל בר' יוסי שהיה דור שלישי לצ"ש וצ"ה ולאו דוקא דור שלישי אלא ה"ה שני וצכל מקום נקט הכרעה שלישית משום צרייתא דפסחים^(ז):

למוצאי שבת רוחץ מיד. דוקא לרחוץ אצל להזיע נכנס אפי' בשנת זמזיע כמו ציי"ט כדאמר בסמון דאפי' בשנת הוי זיעה שריא עד הגזירה^(ח) ולאחר גזירה אפילו ציי"ט אסרו דאיוס טוב קתני משרצו עוצרי עזירה התחילו לאסור^(ט) והוה מלי לערוציניהו ולימניהו מרחץ שפקקו נקציו מערצ שנת או מערצ יוס טוב למחר נכנס ומזיע ולמואל' שנת ויוס טוב רוחץ מיד אלא אי עריצ ומני להו הוה אמינא דדוקא בשנת אסרו הזיעה ולא ציוס טוב דעוצדא דמייתי בשנת הוה להכי מפליג להו השתא משרצו עוצרי עזירה קאי איוס טוב אצל לא אשנת דזיעה לא הזכירה גבי שנת: **אלא שחמין שלו מחופין** שרי למיסקי ליה עברייתא כמאן כי

בנסרים. פי' בקונטרס שלא היו לריכין לחוש שהוחמו בשנת מחוס המרחץ משמע שסורב שנשתטפו בחמין שהוחמו מע"ש ולעיל אסר רבי יהודה גופיה ושמה יחלק צין שנת ליוס טוב ומייהו בתוספתא גרסינן ונשתטפו צונון אלא שחמין שלו מחופים ולא יסכרו העולם שרחצו בחמין: מפני

עין משפט ונר מצוה

טו א מיי פכ"ג מהלכות שבת הלכה ב סמג לאין סה טוש"ע א"ח סימן שכו יז ב שס סעף יא: יח ג מיי פ"א מהלכות י"ט הלכה טו סמג לאין עה טור שו"ע א"ח סימן קקלא סעף ב: יד ד מיי פכ"ג מהלכות שבת הלכה ב סמג לאין סה טוש"ע א"ח סימן שכו סעף א: כ ה מיי שס טוש"ע שס סעף ב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה דילמא ה"מ בברייתין וכו' אצי"ג דלא קאמר בפשוטנו. ע"י משנה למך רסס הלכות צית המצריה:

רבינו חננאל

הא דקאמר שמואל חמין שהוחמו מע"ש אינו רוחץ בהן בשבת אלא פניו ידיו ורגליו, ונתיא ברוותה וק"ל כוותיה דשמואל בהא. א"ל לרבה בר בר חנה בפירוש שמייע לך מיניה דר' יוחנן דהלכתא כר' יהודה דבצונן מותר להשטוף אבל בחמין אסור, או כמכללא. מאי כללא, דא"ר יוחנן א"ר ינאי כל מקום ששנים חולקין ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע חוץ מקול' טטליות שפירשננם בפרק מעלה, והוא זה ששינוי בבלים בפרק כ"ח פחות משלשה על שלשה דבצונן מותר להשטוף אבל בחמין לפקק בה את המרחץ כר', אף על פי שובי אליעזר מחמיר ורבי יהושע מיקל ורבי עקיבא מכריע שאין הלכה כרבי עקיבא, חדא דתלמיד הוא ואין תלמיד מכריע על רבו, ועוד דהא הדר ביה ר"ע לגבי דר' יהושע, ואסיקנא דאי מכללא מאי הוי ר' יהודה מכריע הוא ודלכתא כדברי המכריע, וכן [בפירוש וכו'] מכללא חדא הוא. ואמרין דילמא הני מילי אם תהיה מחולקתם במשנה אבל הלוקחת בברייתא לא. אמר ליה בפירוש שמייעא לי. ודא דאמר אביי כל מילי דמר עביד כרב בר מהני תלת, אסיקנא רבה כחומרי דרב עביד, כקולי דרב לא הוה עביד. ת"ר, מרחץ שפקקו. פי' פקקו, סתמו נקביו, מע"ש למוצאי [שבת] רוחץ בה מיד. פקקו נקביו מערב יוס טוב למחר נכנס ומזיע ויוצא ומשטף בבית החיצון, וכן עשו ר' אלעזר בן זעריה ור"ע במרחץ של בני ברק. משרצו עוצרי עזירה התחילו לאסור שהיו מחמין בשבת ואומרים מע"ש שחמנו, אסרו להן חמין והתירו הזיעה כר', ואסיקנא אסרו להן אפילו חמין שהוחמו מע"ש ואפילו חמי טבראי וכישר חמי האור, ואפילו זיעה אסרו להן אלא צונן בלבד, שראו שאין הדבר עומד חזרו והתירו להן חמי טבריא בלבד, וזיעה במקומה עומדת באיסור. אמר רבא מאן דעבר על דברי חכמים שרי למיקרייה עברייתא,

